Nr. 1 (36) 1939 m. sausio 6 d. II metai.

VARPELIS

„AIDO" PRIEDAS VAIKAMS

NAUJI METAI

*Nauji Metai, daug žadėję,
Nusisuko tartum ratai,
Šiandien, daug vilčių sudėję,
Atkeliavo Nauji Metai.*

*Visur skamba juokas, dainos,
Nesidžiaugia tiktai retas
Juk pasaulis šiandien mainos,
Juk atėjo Nauji Metai.*

*Cit! klausykim, ką jie sako,
Kokias sąlygas mums stato
Lyg išdykusios plaštakės
Šie linksmi Naujieji Metai.*

*— Darbo meilė ir stropumas
Kam draugai bus artimiausi,
Ką lydės ištvermingumas,
Tam mes būsime geriausi.*

*— Tegyvuoja darbo dienos,
Ištvermės tesukas ratas!
Darbą mylime kiekvienas,
Tegyvuoja Nauji Metai!*

A. Andrulionis.

TRYS KARALIAI

Pastebėję žvaigždę naują
Trys Karaliai atkeliauja,
Prieš Betliejaus kūtę menką
Zilas galvas savo lenkia.

Nes toj kūtej guli Dievas,
Pats sutvėręs mišką, pievas,
Pats pasaulį šį sukūręs, —
Jame vietos nebeturi.

Trys Karaliai, Atpirkėjui
Brangias dovanas sudėję,
Jį pagerbę, iškeliauja,
Skelbt pasauliui džiaugsmą naują.

— Ką gi mes, maži vaikeliai,
Dovanot Kūrėjui galim?
— Mūsų širdis jaunas, tylias
Jis labiau už viską myli.

A. Andrulionis.

Palaimink

Palaimink, Dievuli, mūs gražią šalelę,
Nuo amžių mylėtą mūs bočių senų,
Kur srauniam upely žuvelė taškenas,
Kur mano kampelis tarp girių žalių.

Palaimink, Dievuli, tą brangią žemelę,
Kur kryžiai pasvirę prie kelio laukuos,
Kur gluosniai palinkę, kur beržai baltuoja,
Kur saulė mums šviečia aukštai, debesuos.

R. Guobys.

Valio, žiema!

Nuo griovio ligi miško
Žvaigždėmis žiba ledas,
O ten, tarp tų žvaigždžių,
Linksmų vaikų paradas.
Nuo griovio ligi miško,
Pačiūžos dainą suokia, —
Ten skamba klegesys,
Ten aidi džiaugsmo juokas.

Jonukas gaudo Juozą,
Petriukas lenkia vėją;
— Klegėkime, vaikai,
Žiemužė štai atėjo!
Nuo ryto lig sutemstant
Taip tęsiasi paradas:
Valio, linksma žiema!
Valio, ir lygus ledas.

J. Šlėvė

Mano sapnas

(Jonelio pasakojimas).

Aš, prisibėgiojęs visą dieną, parėjau namo, prisėdau prie šiltos krosnies ir nė nepajutau, kaip užmigau. Miegu ir matau: atsargiai prasivėrė durys ir dar atsargiau įėjo pirkion žilas, palinkęs senelis. Jis priėjo prie manęs, padėjo ant mano peties ranką ir tarė:

— Joneli, aš noriu su tavimi pasikalbėti. Ar tu turi laiko?

— Turiu, senutėli, turiu,—atsakiau aš jam, pašokęs nuo suolo.

— Kiek tu turi ausų? — paklausė jis.

— Dvi.

— O akių?

— Taip pat dvi.

— O liežuvių? — klausė senelis.

— Žinia, tik vieną, — atsakiau, kiek nustebęs.

— O kam tau reikalingos ausys?—paklausė vėl senelis.

— Kad girdėčiau.

— O akys?

— Kad regėčiau.

— O liežuvis?

— Kad galėčiau kalbėti.

— Aš matau, kad tu gudrus vaikas,—tęsė toliau senelis, — ir su tavimi man labai malonu pakalbėti.

Aš iš džiaugsmo vėl net pašokau nuo suolo.

— Bet dabar pasakyk man, — klausė senelis, — ar visuomet ir viską tu girdėjai?

— Rodos, kad taip.

— O ar atmeni, kai kartą tėvelis tavęs prašė nueiti pievon ir pažiūrėti arklių, tai tu jo žodžių nenorėjai girdėti?

Aš paraudau: senelis sakė tiesą.

— O ar atmeni, kai kitą kartą tu nenorėjai išgirsti mamos prašymo atnešti malkų iš kiemo?

Aš sugūžęs tylėjau: senelis sakė tiesą.

— O ar atmeni, kai mokykloje besimokydamas žiūrėjai pro langą į kiemą, bet ne į knygą, ir joje nesekei, ką skaito tavo draugas? — kamantinėjo mane senelis.

— Buvo, atmenu,—išdrįsau atsakyti jam.

— Matai, kad pasielgei negerai, — papeikė mane senelis. — O ar atmeni, kaip savo draugų tarpe niekus tauzijai? — paklausė vėl senelis.

— Atmenu, seneli, atmenu. Buvo tai ne kartą ir ne dukart. Kai kada tėveliams ir pameluodavau.

— Matai, vaike, kaip negerai naudojies ausimis, akimis ir liežuviu. Tu gerai girdi, regi ir kalbi tik tuomet, kai matai sau naudos ir smagumo, bet nenori nei klausyti, nei regėti, kai reikia kitam patarnauti, padėti.

Aš visai susmukau suolan. Teisingi senelio žodžiai visai prislėgė mane.

— Iš kur tu, seneli, visa tai žinai?—paklausiau jo nedrąsiai.

— Aš — senieji metai ir turiu tokią knygą, kurion surašau kiekvieno geruosius ir bloguosius darbus. Yra toje knygoje ir daugiau tavo negerų darbų, tik aš nenoriu visų jų vilkti tau prieš akis. Tu, manau, ir pats visa gerai atmeni.

— Aš, seneli, prižadu pasitaisyti...

— Nežadėk man. Tuojau ateis kiti, Naujieji Metai ir jiems tu pažadėk tinkamai klausyti, žiūrėti ir kalbėti.

Su šiais žodžiais senelis pradėjo sklaidytis ir nykti, lyg dūmai, ir dingo iš mano akių. Staiga su triukšmu atsidarė durys ir pirkion įžengė gražus jaunikaitis. Jis garsiai sušuko:

— Sveiki, sulaukę Naujųjų Metų!

Nuo triukšmo aš pabudau ir pradėjau kumštimi trinti akis. Prie manęs stovėjo mano geroji mamytė ir ragino:

— Eik, vaikeli, gulti. Jau vėlus laikas, tuojau bus vidunaktis ir tuojau ateis Naujieji Metai.

V. B.

Baltos snieguléles

Ko jūs, baltos snieguléles,
Snieguléles mažos,
Krintate į mūsų žemę,
Kaip gražus miražas.

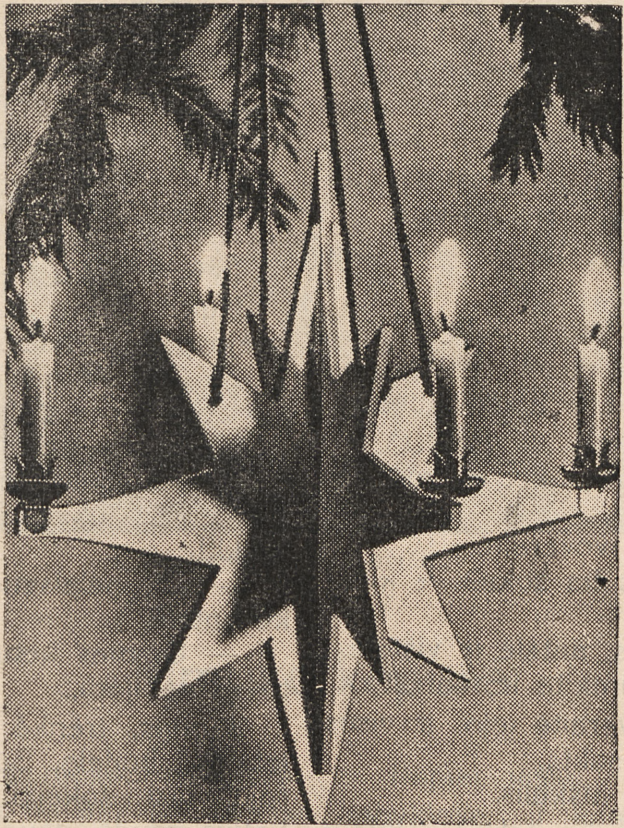
Ar danguj su debesėliais
Skraidžiot nusibodo?
Ar pasilgote laukų mūs,
Ar vyšnelių sodo?

Šaltas vėjas jau nupurtė,
Jau lapus nuskynė,
Pakeleivio kojos sunkios
Juos purvan įmynė.

Ir jus, baltos sniegulėlės,
Mins tos pačios kojos,
Mins įmins per juodą naktį—
Nesulaukt rytojaus...

Ko jūs, baltos snieguléles,
Sniegulėlės mažos,
Krintate į mūsų žemę,
Kaip gražus miražas.

Vytė Nemunėlis

Trijų Karalių žvaigždė

Sniegulės

Danguje saulė
Šypsos auksinė
Baltos sniegulės
Leidžiasi, pinas.

Jos išbučiuoja
Žalią eglyną,
Saulėje šoka
Gražų suktinį.

Tokios jos gražios,
Tokios nekaltos,
Leidžias ant kelio
Sniegulės baltos.

P. Drevinis.

Antelė ir vištelė

Antelė ir vištelė išėjo į mišką pasivaikščioti. Miške joms labai patiko. Bet atėjo naktis.

— Kva-kva, — sako antelė, — nakvokime miške.

— Nakvokime, — sutiko vištelė.

Rado būdelę. Sulindo.

— Tai linksma miške, — giria antelė. — Žinai, kūmute, pašokime.

Vištelė sutiko, ir ėmė abi šokti.

Išgirdo voveraitė.

— Kas čia šoka? — klausia.

— Mes, antelė ir vištelė.

— Priimkite ir mane!

— Voveraitė įėjo, ir visos trys ėmė šokti.

Išgirdo kiškelis.

— Kas čia šoka? — klausia kiškelis.

— Kva - kva—kva! — atsiliepė antelė. — Pirma pasakyk, kas tu per vienas.

— Aš kiškelis.

— Gerai,— nudžiugo antelė, — eikš vidun.

Ir ėmė šokti keturiese.

Išgirdo lokys. Lapu, capu, priėjo prie būdelės.

— O kas čia taip šoka?— paklausė storu balsu.

— Antelė, vištelė, voverikė ir kiškelis. O tu kas esi?

— Aš lokys gaurotasis, leiskit!

— Ot, neleisime! — atsakė antelė.

— O mes keturiese, mes tavęs nebijom...

Lumps, trenkė lokys savo letena į būdelę. Būdelė subyrėjo, visi šokėjai išsilakstė. Lokys gaudė, gaudė, pavargo ir nė vieno nesugavo.

Rimtas karas

Verkia kluono kiauras stogas
Saulės spindulių lašeliais,
O už kluono ant mėšlyno
Imas vištos su paršeliais.

Gaidys pirmas — generolas,
Penkios vištos — eilę laiko,
O paršeliai partizanais
Laksto klykdami be saiko.

Kieno pergalė jų tarpe,
Ne taip greitai sužinosi:
Rimtas rūpestis matyti
Susikovusių veiduose.

Bet prie šulnio šeimininkei
Iš sterblės grūdai pabiro, —
Rimtas karas akimirksny,
Tartum pasaka, iširo.

Vytautas R.

Vaikų vakaro artistai

Rimuko kepurė

Rimukas niekuomet neatsimena, kur ką padėjęs. O paskiau tik ieško ir ieško ir atrasti negali.

Kartą pirko tėvelis Rimukui gražią kepurę. Koks buvo džiaugsmas. „Kazirkėlis" blizga, visa juoda, o aplink žali ir geltoni apvadėliai. Užsidėjo eidamas į mokyklą. Eina ir vis pasižiūri, nusiėmęs kepurę. Mokykloje visiems draugams parodė.

Iš mokyklos grįžo namo. Nusirengė užmiršo, kur padėjęs kepurę.

Popiet ieško, — nėra. Ir kabyklose, ir kambaryje, ir ant lovos, ir ant stalo — niekur nėra. Kaip į vandenį.

Žiūri pro langą... Kas tai? Išdykėlis Margiukas bėgioja po kaimą, tampo, mėto ir vis rr-rr... urzgia! Ogi Rimuko naujoji kepurė!

— Mama, mano kepurė! Mano naujoji kepurė! Ai-ai!

O mamytė sako:

— Mat, Margelis norėjo tave tvarkos pamokyti.

Atsiuntė **Kletis.**

Baltos lankos—juodos avys...

Jonukas iš mažens mėgo knygas. Elementorių, būdavo, kad skaito, tai skaito. Jis nė kiek pirštu po jį nevedžiodavo. Nudrožė, apkarpė jam tėvelis dailią plunksnelę, kuria vedžiodavo po kiekvieną eilutę ir sakydavo garsus, skiemenis ir žodžius. Pirmieji žodžiai buvo labai sunkūs. Atsimena juos dar ir šiandien:

—Baltos lankos—juodos avys, kas išmano — tas jas gano.

Ir ganė Jonukas tas juodąsis avis po balas, lankas. Kartais net akelės jam nuraibdavo, bet vis nesiliaudavo skaitęs. Patenkintas buvo, kad, juo toliau, juo geriau jam sekasi.

Vieną gražią dieną surado knygoje tokius žodžius:

— Nauja šluota gerai šluoja.

Jis nežinojo dar to, kad gali būti ir sušluota šluota, kuria jau nieko negalima iššluoti. Pas jį tada buvo visos šluotos naujos. Atsisės būdavo kur nors užstalėj ar šiaip ant suolo ir kartoja:

—Baltos lankos—juodos avys, kas išmano — tas jas gano. Nauja šluota gražiai šluoja.

Kažkurią dieną jo žinios dar padidėjo, kai jis išskaitė:

— Naumiestis gražus miestas.

Jonelis nebuvo mieste. Nežinojo dar kokie miestai gražūs, o kokie negražūs. Jisai žinojo tik, kad:

— Naumiestis gražus miestas.

Praėjo dar kuris laikas, ir Jonelis išmoko savo elementoriaus viršelyje padėtus žodžius:

Ei, knygelė ši
yr labai graži,
moko ji skaityti
ir dailiai rašyti.

Taip augo kasdieną Jonelio žinios. Augo drauge su juo pačiu. Pradžioj dar jis stebėjosi, kad sėdi sau, žiūri knygon ir didžiausias gudrybes kalba, kurių nė pats nebesupranta. Dabar jau jis nesistebi. Supranta avis ir gano jas po baltąsias lankas, gano. *r.*

Beržas prie vartų

Svyra jo šakos,
Saulėje pinas,
Saulėj panertas
Beržas kankinas.

Leidžiasi snaigės,
Leidžias, kilnojas;
Beržą prie vartų
Snaigės bučiuoja.

Vėjas toks piktas,
Vejas toks šaltas.
Kenčia prie vartų
Štai beržas baltas.

Paulius Drevinis.

Gera šeimininkė

Pritrūko Jonui tabako. Išėjo Jonas tabako pirkti.

Tuo tarpu Jonienė namie susirgo. Nėra kam šeimininkauti, nei vištelių palesinti, nei Žalikės šerti. Ir Margis ir tas alkanas tupi.

— Mū, aš noriu dobilų, — šaukia Žalikė.

— Kvy, aš noriu pusryčių, — žviegia mūs Degloji:.

— Py pi, lesti py grūdų,—lutė nuolat karkia.

— Gul-gul-gul, aš noriu lesti,— pyksta kalakutas.

Tiktai antis lutakoja, laukia, nesiskundžia. Išalkusi, eina stačiai pas šeimininkę.

Žiūri — šeimininkė serga, lovoje guli. Nieko nelaukdama, prisijuosė žiurstą ir ėmė šeimininkauti. Pirmiausia pati privalgė, privalgė, prilesė visokių grūdų ir gardžios miežinės tešlos.

Paskiau ėmė kurti ugnį. Sukapojo dvi kėdaites ir lentyną. Sudėjo į krosnį. Degtuku įžiebė. Degė, degė, dūmų prirūko, ir užgeso.

Iškrėtė vieną čiužinį, šiaudus sugrūdo į krosnį. Degė, degė, dūmų prirūko, ir užgeso.

Iškrėtė kitą čiužinį. Šiaudus sugrūdo į krosnį. Degė, degė, dūmų prirūko ir užgeso.

Ištraukė paskutinį čiužinį iš po šeimininkės. Iškrėtė, šiaudus krosnin sugrūdo. Degė, degė, dar daugiau dūmų prirūko ir užgeso.

Dzin-dzin, išdaužė žerstekliu langus, nes kaip kitaip pirkią išvėdinsi.

O čia karvė mūkia, paršelis žviegia, vištos karkia... Dargi užsiklausyti negalima.

Stvėrė sūrmaišį su varške, nunešė Žalikei:

— Še, karvele, ėsk!

Nubėgo į svirną, pasėmė kviečių, nunešė paršeliui:

— Še, ėsk, tik tylėk.

Nubėgo kamaron, išnešė duonos kepalą, padavė vištelėms:

— Še, leskit!

— Na, ar jau visi pavalgėt?

— Nneee! — atsiliepė Rainiukas.

— Nu jau, dar dykaduonius penėsiu. Jei nori, valgyk, štai grietinės puodas.

Suvalgė katinas visą grietinę.

— Gaila tokios geros šeimininkės, — ėmė gailinti katinas, privalgęs gardžios grietinės,—tokia gardi grietinėlė. Ar labai serga?

— Labai!

— Davei vaistų?

— Ne.

— Tai duok! Tokia gera grietinė!...

— Bet ką duoti?

— Ar maža pievelėj žolelių auga.

— O daug!

Nuluteno antelė vaistų šeimininkei paieškoti. Žiūri tokia graži upė.

— Truputį pasimaudysiu, varlelių pagaudysiu, — ir apie viską užmiršo.

Taip antelė „daktaravo“,
pas Jonus šeimininkavo.

Atsiuntė **Dilgė.**

TRYS KLAUSIMAI

(Ispanų pasakojimas)

I.

Kartą vienas Ispanijos karalius su dideliu palydovu skaičiumi keliavo per savo karaliją. Jis privažiavo prie vieno vienuolyno ir pastebėjo aukščiau vartų užrašą: *Providentia Dei*. Karalius sustojo, sustojo ir visi palydovai.

— Ką reiškia šis užrašas? — paklausė jis palydovų.

Visi tylėjo.

— Pakvieskite vienuolyno vyresnįjį, — įsakė karalius, — gal jis mokės išaiškinti.

Keli dvariškiai strimagalve pasileido vienuolynan ir netrukus prie karaliaus karietos stovėjo nuolankus, nusišypsojęs senyvo amžiaus vienuolis.

— Ką reiškia užrašas, kurį čia turite? — paklausė karalius, rodydamas į vartus.

— Malonusis viešpatie, — atsakė žemai pasilenkęs vienuolyno vyresnysis, — mūsų vienuolynas išsilaiko iš aukų, kurių susirenkame tikinčiųjų tarpe. O kadangi aukas gauname tik iš geros valios žmonių, tai giliai tikime, kad esame Dievo Apvaizdos globojami. Užeik, šviesiausias viešpatie, pas mus ir įsitikinsi, kad sakau tiesą.

Karalius išlipo iš karietos ir, vienuolyno vyresniojo lydimas, su palydovais įėjo vienuolyno kieman. Kieme juos pasitiko vienuolių ir broliukų būrys ir pasveikino nelauktus svečius. Visi buvo kukliai, bet švariai apsirėdę, linksmai nusiteikę. Karalius apėjo visą vienuolyną, apžiūrėjo sandėlius ir rūsis ir, pagaliau, tarė:

— Matau, kad Dievo Apvaizda jus gerai aprūpina. Bet aš norėčiau įsitikinti, ar jūs esate verti Aukščiausiojo malonių.

Didžiai nustebo visi vienuolyno gyventojai, išgirdę šiuos karaliaus žodžius. Tačiau jie nieko jam neatsakė ir laukė, ką jis toliau kalbės.

— Aš duodu jums tris dienas ir, jei po jų man duosite gerus atsakymus į tris mano klausimus, — pasakė toliau kiek palūkėjęs karalius, — tai aš matysiu, kad jūs esate verti gaunamų iš Dievo malonių ir aš jus dar gausiai apdovanosiu. Bet, jei atsakymai bus apgaulingi, žinosiu, kad esate apgavikai ir, kaipo tokius, nubausiu.

Kaip stabo ištikti, stovėjo vienuoliai ir laukė, ką toliau sakysiąs karalius. Karaliaus palydovai pradėjo šypsotis ir taip pat laukė jo paklausimų.

— Malonusis viešpatie, — tarė, pagaliau, vienuolio vyresnysis, kiek atsipeikėjęs nuo pirmojo įspūdžio, — mes, ištikimieji tavo tarnai, su su Dievo pagalba stengsimės patenkinti tave.

— Man patinka jūsų nuolankumas, — atsakė maloniai nusišypsojęs karalius, — bet aš dar labiau būsiu patenkintas, kai susilauksiu gerų atsakymų į šiuos klausimus:

1) *Kiek aš esu vertas?*

2) *Kiek laiko reikia keliauti iš žemės į dangų?*

3) *Ką aš manau?*

Karalius išvažiavo visų vienuolių lydimas iki vartų. Vienuolyno vyresnybė tuojau susirinko pasitarti, kas reikėtų atsakyti į karaliaus paklausimus. Kitą dieną, vakarą, jau susirinko visi tėvai vienuoliai ir ilgai vėl tarėsi. Trečią dieną iš pat ryto vėl pradėjo tartis. Daug buvo sugalvota atsakymų, bet nė vienas jų nepatenkino vienuolių. Tą dieną vakarą visi jie nusiminę sėdėjo salėje, kai atsi-

darė durys ir į salę įėjo paprastas broliukas, kuris ėjo virėjo pareigas.

— GarbėJėzui Kristui, šlovingieji tėvai!—tarė jis nusilenkęs iki juostos susirinkusiems vienuoliams.

— Per amžius! — atsakė vyresnysis ir klausiamai pažiūrėjo į broliuką virėją.

— Atėjau pas jus, šlovingieji tėvai, pasisiūlyti su pagalba,— kalbėjo įėjęs broliukas. — Jei jūs nieko gero neišgalvojote, tai leiskite man atsakyti karaliui į jo paklausimus.

Susirinkusieji nustebę pažiūrėjo vienas į antrą ir kiekvienam dingterėjo mintis, ką gera galėtų sugalvoti toks prastas bemokslis broliukas, jei jie, išprusę ginčuose ir perskaitę daugybę knygų, nesugeba parinkti tinkamų atsakymų. Vyresnysis pasikėlęs pradėjo jo klausinėti, ką jis manąs karaliui atsakyti, tačiau broliukas nesutiko jo smalsumo patenkinti.

— Iki rytojaus dar daug laiko ir jūs, garbingieji tėvai, dar galite daug gudriausių atsakymų sugalvoti. Tuomet aš būčiau nereikalingas. Aš siūlaus eiti pas karalių tik tuo atveju, kai jūs išrasite reikalinga mane pakviesti. Tuomet siųskite mane, nebijokite, su Dievo pagalba aš išsipainiosiu iš paspęstų spąstų ir mūsų vienuolyno garbę apginsiu. Tik neklauskite manęs apie mano sugalvotus atsakymus.

Broliukas-virėjas, žemai nuslenkęs vienuoliams, išėjo iš salės. Tėvai vienuoliai po vakarinės maldos dar ilgai svarstė jų sugalvotus atsakymus ir, pagaliau, nutarė siųsti pas karalių pasišovusį broliuką.

Ketvirtą dieną iš pat ryto kieme jau stovėjo vežimėlis ir laukė pasiuntinio, kuris važiuotų į karaliaus rūmus. Vienuoliai po rytmetinės maldos vis dar tarėsi susirinkimų salėje. Jau laikas buvo pasiuntiniui leistis kelionėn, o jie vis dar delsė. Pagaliau, vyresnysis liepė pašaukti broliuką virėją.

— Važiuok, brolau, pas karalių ir atsakyk jam į jo klausimus. Tegul Viešpats Dievas tave laimina ir tepadeda tau, — tarė vyresnysis įėjusiam broliukui.

Broliukui nereikėjo dukart kartoti įsakymo. Jis užsimetė apsiaustą, sėdo į vežimėlį ir nedidelis asiliukas išvežė jį už vienuolyno vartų. Tėvai vienuoliai ir visi broliukai išlydėjo iki vartų, besimelsdami, kad Viešpats Dievas saugotų jų broliuką, išvykusį į nepaprastą žygį.

II.

Vienuolynas buvo nepertoliausiai nuo karaliaus rūmų. Kitą dieną vienuolyno pasiuntinys įvažiavo į karaliaus dvaro kiemą. Tuojau buvo pranešta karaliui apie jo atvykimą. Karalius prisiminė savo apsilankymą vienuolyne ir pasikalbėjimą su vienuoliais, ir liepė atvesti pasiuntinį.

Į kambarį, kuriame stovėjo karaliaus sostas, susirinkimo beveik visi dvariškiai. Atėjo paskirtą valandą ir pats karalius ir, atsisėdęs sostan, davė ženklą, kad įvestų vienuolyno pasiuntinį. Broliukas įėjęs žemai nusilenkė karaliui, paskui ir visiems dvariškiams. Karalius įsmeigė į jį akis ir ilgai žiūrėjo į kukliai apsirėdžiusį pasiuntinį. O šiam net akyse apraibo nuo karaliaus ir jo dvariškių drabužių blizgėjimo.

Po kiek laiko karalius, be jokios prakalbos, paklausė:

— Na, atsakyk, gerbiamasai tėve, į mano pirmąjį klausimą,— kiek aš esu vertas?

— Vertiname tamstos asmenį, šviesiausias valdove, 29 sidabrinius, tik vienu sidabriniu mažiau, negu

Išganytoją. Manau, kad tamsta neužsigausi dėl tokios kainos.

Karalius nustebęs pažiūrėjo į dvariškius, šie žvilgt žvilgt viens į kitą, bet nieko negalėjo prikišti pasiuntinio atsakymui.

— Gerai atsakei, – tarė karalius, kai dvariškių šnibždesys jau nutilo.—Dabar pasakyk, kiek laiko reikia keliauti iš žemės dangun?

— Tik akimirksnį, šviesiausias valdove, — atsakė nusilenkęs broliukas, — tik tiek laiko, kiek žmogus miršta. Mes, tamstos nuolankieji tarnai, meldžiame Aukščiausiąjį, kad tas momentas tamstą aplankytų kuo vėliausiai ir kad tamsta toje kelionėje nepaklystum ir tikrai patektum į dangų.

Ir vėl nė vienas nieko negalėjo prikišti šiam atsakymui.

— Neblogas, tėvukai, ir šis tavo atsakymas, — tarė karalius. — Na, dabar mano paskutinis klausimas,—ką aš dabar manau?

— Tamsta, šviesiausias valdove, manai, kad vienuolynas išrinko iš savo tarpo mokyčiausį ir protingiausį vienuolį, kad galėtų patenkinti tamstą, ir atsiuntė čia. Tuo tarpu aš esu tik paprastas broliukas virėjas, užimąs vienuolyne vieną paskutiniųjų vietų.

— Bravo! — sušuko karalius, o paskui jį ir visi dvariškiai. — Matau, kad esate išmintingi vienuoliai ir verti Dievo malonių. Važiuok namo ir tą pat pasakyk ir kitiems vienuoliams.

Karalius gausiai apdovanojo pasiuntinį ir kitą dieną paleido namo.

V. B.

Jonas čiuožia

Vos tik ledo atsirado,
Jonas darbo sau atrado:
Iš mokyklos kai parėjo,
Greit ant ledo išdundėjo.

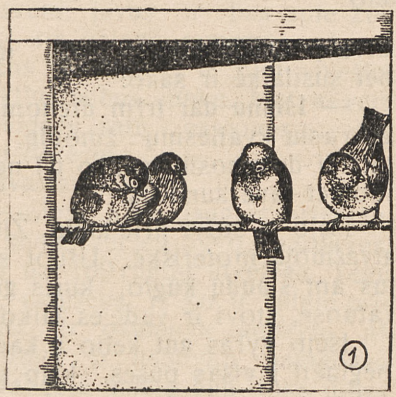
Greit pribėgo jis balelę,
Kur yra slidaus ledelio,
Leidžias kartą, leidžias kitą, —
Visas ledas suraižytas.

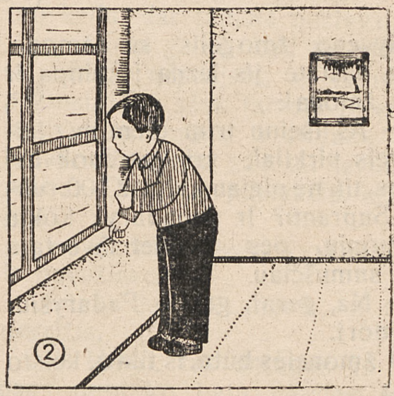
Jonas čiuožia ir galvoja,
Kad jau puikiai jis važiuoja.
Tik nelaimė jį ištiko:
Jis parkrito, guzas liko.

Grįžta greitai nusiminęs,—
Galvoj guzas net sutinęs.
Sopa galvą, skausmas gelia,
Nesinori ir ledelio.

R. Guobys.

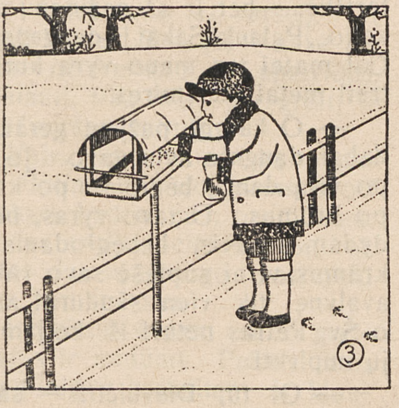
NEAPLEISKIME PAUKŠTELIŲ!

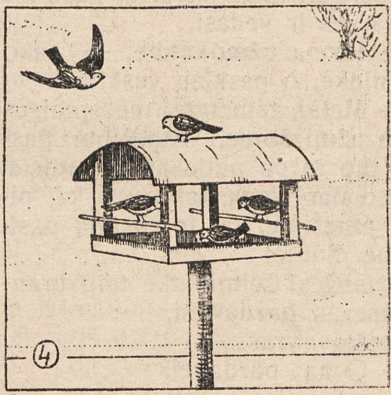

Šaltos prasidėjo dienos!
Vargsta nūn žmogus ne vienas;
Vargsta namų gyvulėliai,
Labiau miškų gyvūnėliai,
Bet sunkiausiai už visus
Spaudžia šaltis paukštelius.

Tad, vaikučiai brangūs, mieli,
Neapleiskim paukštužėlių!
Visi sekime Zigfridą,
Kurs, kai tik paukščius išvydo
Liūdnus tūpint prie klėties,
Daug parodė jiems širdies.

Geraširdis mūs vaikinas
Jiems lesyklą pagamino.
Jau apsčiai grūdų visokių
Jis pribėrė. Nūn paukščiokai
Daugiau jau nebebadaus —
Žiemos vargo nebejaus.

Ir tikrai, nuo šiol paukščiukai
Prie lesyklos dažnai sukas
Ir nė karto lesyklėlė
Neužvylė varguolėlių.
Vyrui vasarą už tai
Jie atlyginsią gausiai.

GUDRŪS ŽMONĖS

(Pasaka)

Gyveno žmogelis su žmona. Kartą pastatė jis lazdą į kampą ir sako žmonai:

— Aš išeinu trim dienom. Jeigu ateis pirkliai, tai parduok dvi karves, tik ne pigiau, kaip už 100 rublių. Supranti? Ir nepadaryk kokių nesąmonių, nes tuomet tave tąja lazda sumuščiau.

— Na, gerai, gerai! Padarysiu, kaip nori.

O žmonelės būta, iš tikro, keisto proto.

Netrukus atėjo pirkliai karvių pikti.

— Kiek nori?— klausia pirkliai žmoną.

— 100 rublių, nepigiau.

— Kodel ne,—atsako pirkliai.— Duosime, kiek nori. Jos tiek vertos.

Nuėjo pirkliai į tvartą, pasiėmė abi karves ir vedasi.

— Pirma užmokėkite, — sako šeimininkė, o paskiau veskite.

— Matai, tamstyte, mes pinigus namie užmiršome. Atnešime paskiau, tuo tarpu paliekame tamstai užstato dar vieną karvę, o kai pinigus atnešime, tai ir užstatą pasiimsime. Sudie!

Džiaugėsi šeimininkė taip brangiai karves pardavusi.

Grįžta vyras.

— O ką, pardavei?

— Pardaviau ir taip kaip sakei. Paėmiau 100 rublių.

— Duokš pinigus!

— Atneš paskiau: jie, mat, užmiršo juos ateidami pasiimti. Tai aš pasilikau užstato tą tavo mažąją karvutę, kuri mažiausiai ėda. O kai atneš pinigus, tai ir tą jie atsiims. Matai, kaip tavo žmona moka gerai parduoti.

Vyras klausė, kai stabo ištiktas. Stvėręs lazdą, norėjo pačią mušti, bet susilaikė ir sako:

— Išeinu dar trim dienom. Jeigu rasiu kvailesnių žmonių, kaip tu, tai dovanosiu tau, o jei ne, tai tuomet tave sumušiu.

Išėjo ir stovi prie kelio. Žiūri — atvažiuoja moteriškė. Užuot sėdėjus ant šiaudų kūgio, kuris gulėjo ratuose, stovi ir vade'es laiko.

Išėjo vyras ant kelio ir kad ims bėginėti į visas puses, kaip pamišėlis.

— Ei, žmogau! — šaukia moteriškė. — Kur tamsta eini, aš tamstos nepažįstu.

— Aš, žinai, iškritau iš dangaus, — atsako vyras, — ir nežinau, kuriuo keliu man grįžti. Ar negalėtum manęs nuvežti.

— Mielai sutikčiau,— sako moteriškė, — bet ir aš nežinau į dangų kelio... Palauk! Sakai iš dangaus esąs. Gal matei ten mano vyrą, kuris jau treti metai, kai miręs.

— O kaipgi, pažįstu gerai. Jis dabar danguje avis gavo. Jo avys po visą dangų bėgioja, po kalnus, po krūmus. O tavo vyras, begaudydamas avis, bebėgiodamas po krūmus, visai suplėšė savo rūbus ir avalynę tik vien skudurai ant jo, o Šv. Petras neturi iš ko jam naujų nupirkti.

— Oi tu, Dievulėli! — sušuko moteriškė. — Klausyk tamsta, būk toks geras. Aš turiu milo ritimą— nunešk, tamsta, mano vyrui, tepasisius naujus drabužius, o dar ir naujų batų vieną porą turiu. Aš tuoj atvešiu.

— Milo negaliu imti, mat, šventasis Petras dangun siuvėjų neįleidžia, tai nėra kas siuva. Verčiau duok, jei turi, pinigų ir tai nema-

žai, nes danguje siūtieji rūbai labai brangiai kaštuoja.

— Turiu, kur neturėjus. Vakar pardavėm javus ir bus apie 200 rublių, tik palauk tamstyte, aš apsigrįžus važiuoju ir tuoj atvešiu. O arkliui nebus sunku. Mat, aš verčiau vidury ratų pastovėsiu, ant kūgio nesėsiu.

Atvažiavus sako:

— Žinai, kiek daugiau pridėjau. Mat, sūnus veršelį buvo pardavęs, tai aš dar 100 rublių atvežiau. Tegu turės, vargšelis, iš ko ir valgio prisipirkti. Ir pamanyk tamstyte, aš niekuomet ir nebuvau pamanius, kad danguje galėtų būti toks didelis skurdas. Tik skubėk, tamstyte!

Ir padavus pinigus, nusiskubino namo pasigirti. Namie rado jau sūnų sugrįžus iš darbo.

— Žinai, sūneli, buvau sutikusi žmogų iš dangaus. Viską papasakojo apie tavo tėvelį. Jis danguje kenčia didelį skurdą, tai aš jam nusiunčiau pinigų — tuos, ką gavome už kviečius ir už veršelį. Ot džiaugsis gavęs. Mat, jis — sakė tas žmogus — neturįs kuo nei apsivilkti, nei apsiauti, tik, žinai, per greitį ir batus užmiršau paimti.

— Vaje, vaje, mamyt, ką tu padarei! Būtinai reikėjo batus duoti ir pasakyti, kad aš jam pasiūdinau. Žinai, dar arklys neiškinkytas, aš važiuotas dar tą žmogų pasivysiu ir batus jam įteiksiu.

Stvėrė sūnus batus, sėdo greitai į ratus ir nudūmė. Pakely rado tą vyrą pinigus beskaitant ir klausia:

— Ar nematei tamsta žmogaus iš dangaus?

— A kaip gi, mačiau. Nuėjo tuo keliu, dar tamsta pasivysi.

— Kaip gerai, kad tamsta matai. Aš jo nepažįstu, o tamsta jį pažinsi. Tai sėsk tamsta į vežimą, pasivyk tą žmogų ir atiduok tuos batus. Pasakyk, kad tai tėvui nuo manęs. O aš čia palauksiu, kol sugrįši.

— Gerai, — sutiko vyras. Sėdo ir nuvažiavo.

Sūnus laukia, laukia, o vyras negrįžta.

— Matyt, tas žmogus iš dangaus nesutiko batų pėsčias nešti, ir paėmęs arklį nuvažiavo į dangų važiuotas. Gerai ir padarė, bent greičiau pas tėvą nuvažiuos. O arklys ir tėvui bus reikalingas. Tepasivažinėja.

Grįžo namo sūnus patenkintas, kad ir jis tėvui nemažai patarnavęs. Ir abu su motina džiaugėsi, kad juos tokia netikėta laimė ištikusi.

Vyras, grįžęs namo, ir sako žmonai:

— Tavo išlošta. Radau daug už tave kvailesnį ir tai ne vieną, bet du. Dabar gali būti rami, nemušiu tavęs, nes turiu krūvą pinigų, puikų arklį ir batus. Galime vėl gerai gyventi.

— Ačiū Dievui, kad pasaulyje yra ir kvailių, — pasakė galop vyras, rankas iš džiaugsmo trindamas.

Iš motutės pasakojimų
Atsiuntė Kietis.

Užšalo ežeras

Ė, jau ežeras užšalo,
Nebesiplaka jo bangos.
Linksma mums dabar be galo,
Nes jau ežeras užšalo.

Štai žiūrėki: pagal salą
Vaikai čiuožia, vaikai rangos.
Ė, jau ežeras užšalo,
Nebesiplaka jo bangos.

L. Žitkevičius

Einu slidinėti.

TRUPINĖLIAI

Kaip namie patiems gauti elektros kibirkštį

Paimkite švaraus popieriaus lapelį, na, sakysim, sąsiuvinio lapą, padėkit jį ant kokio minkšto daikto (geriausia paprašyti mamos, kad duotų skarikę, ir padėti sulanksčius ją keturlinką) ir rūbų valomu šepečiu stipriai patrinkit, tiktai žiūrėkit, kad nuo skarikės popierius nenuslystų. Paskui atsargiai sausais pirštais pakelkit tą popieriaus lapelį už kampuko. Tuojau pajusite, kad popierius taps prilipęs prie skarikės ir reikia traukte traukti. Kai visai nuo skarikės nuimsit, kitą ranką laikykit toliau, kad elektra iš lapelio neišnyktų, nes dabar lapukas jau įelektrintas. Palauk t, kol lapelis, jūsų laikomas už vieno kampuko, nustos suptis. Paskui sulenkit vieną kitos rankos pirštą ir pamažėliais kiškite jį prie popieriaus lapo vidurio. Arčiau prikišus, pirštas pats pritrauks įelektrintą popierių kaip magnetas. Ir tą akimirką, kada popierius prisiartins prie sulenkto piršto, tyliai trekštelėjusi, iššoks elektros kibirkštis. Jeigu tą bandymą darysit patamsy, tai kibirkštį matysit, bet jei ne, tai nematysit, tik girdėsit spragsėjimą ir pajusit, kad trupučiuką lyg bakstelėjo kas į pirštą.

Tas dalykas išaiškinamas taip, kad kiekviename daikte, o taip pat ir žmoguje, yra elektros; tiktai reikia mokėti ją išgauti.

ŽAIDIMAI

Spėlioti

Uršulė stovi už durų. Kiti žaidėjai kambaryje nutaria, ką Uršulė turi įspėti. Tai gali būti visų žinomas gyvulys, paukštis, medis ar kas kita. Nataria, pavyzdžiui, kad Uršulei teks įspėti žodį: *katė*. Uršulė dabar kviečiama kambarin. Ji kiekvieno iš eilės gali paklausti. Paklaustasis gali atsakyti tik žodžiais: *„taip!“* arba *„ne!“*. O jei nežino, turi atsakyti: *„rindi-tindi!“*

Uršulė klausia pirmojo žaidėjo:

— Ar tai yra žmogus, kuris dabar gyvena?

— Ne, — atsako šis.

— Ar gyveno jis pereitame šimtmetyje? – klausia kito žaidėjo.

— Ne.

— Ar gyvena jis dabar?

— Taip.

— Ar turi keturias kojas?

— Taip.

— Ar yra jis gyvulys?

— Taip.

— Ar laukinis?

— Ne.

— Ar naminis?

— Taip.

— Ar gyvena pas mus?

— Taip.

— Ar ne katė?

— Taip.

Paskutinis buvo paklaustas Algis. Dabar Algis eina už durų — spėlios jau jis.

Wydawca-Leidėjas L. Cicėnas Redaktor-Redaktorius V. Budrevičius
Drukarnia-Spaustuvė „RUCH“ Wilno